

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน ธันวาคม 2552**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 48 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 49 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 157 ราย อัตราการบาดเจ็บ 3.9 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 34 คน อัตราตาย 1.1 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 21.7 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 117 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 48 แห่ง ส่งรายงาน 48 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 8 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 69.2

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 75.8

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สส. ภายในวันที่ 7 มกราคม 2553) เท่ากับ ร้อยละ 81.3 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/> หรือ www.deepsouthvis.org

เหตุการณ์

สถานที่

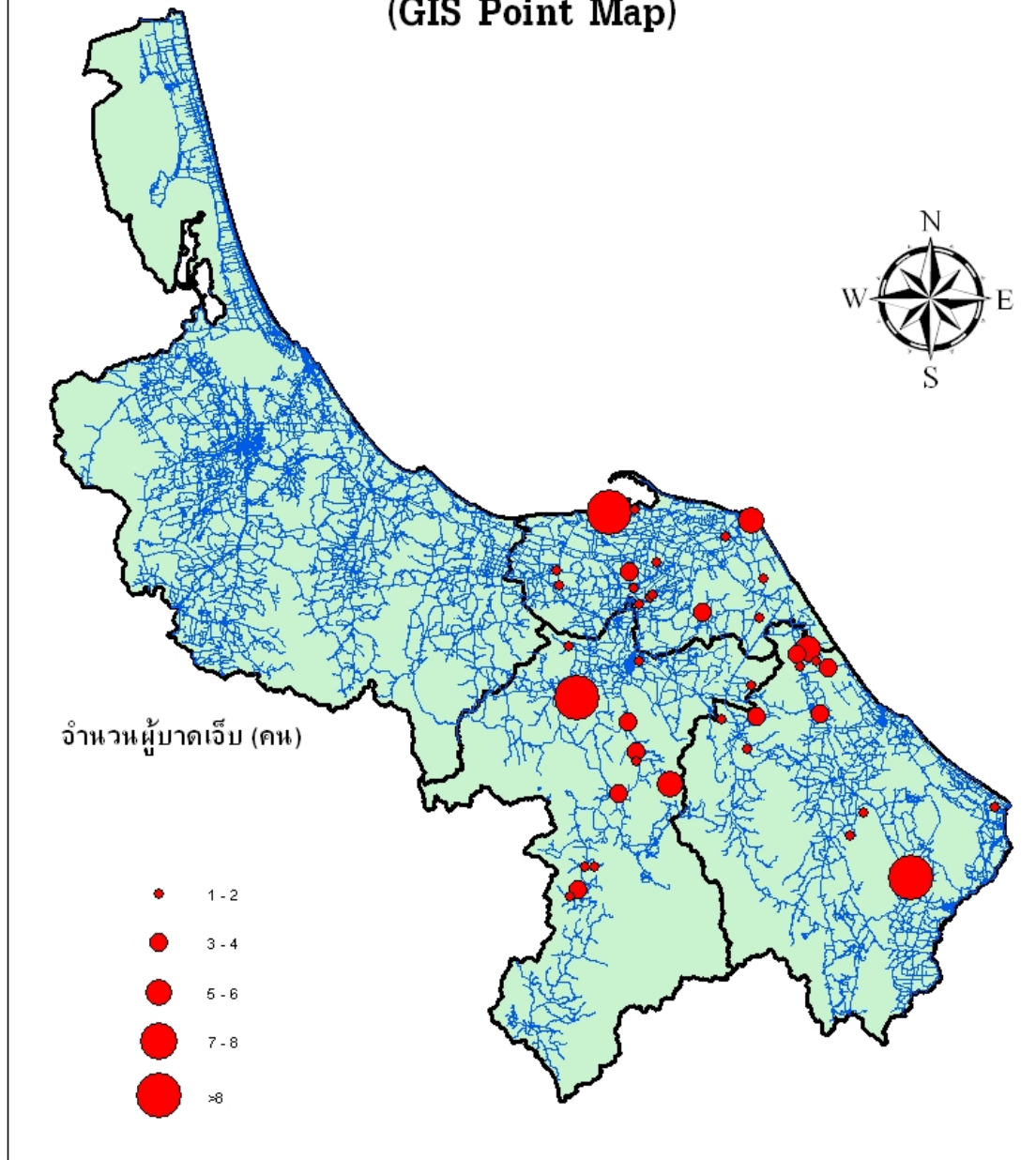
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

อันดับ	จำนวนเหตุการณ์					
	ปัตตานี	19	ยะลา	17	นราธิวาส	13
1.	ยะรัง	8	ธารโต	5	บาเจาะ	4
2.	เมืองปัตตานี	3	บันนังสตา	4	รือเสาะ	3
3.	โคกโพธิ์	2	เมืองยะลา	4	ตากใบ	1
4.	มายอ	2	ยะหา	2	ยี่งอ	1
5.	สายบุรี	2	รามัน	1	ระแงะ	1
6.	ปะนาเระ	1	กรงปินัง	1	ศรีสาคร	1
7.	ทุ่งยางแดง	1			สุโหงปาดี	1
8.					เมืองนราธิวาส	1

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

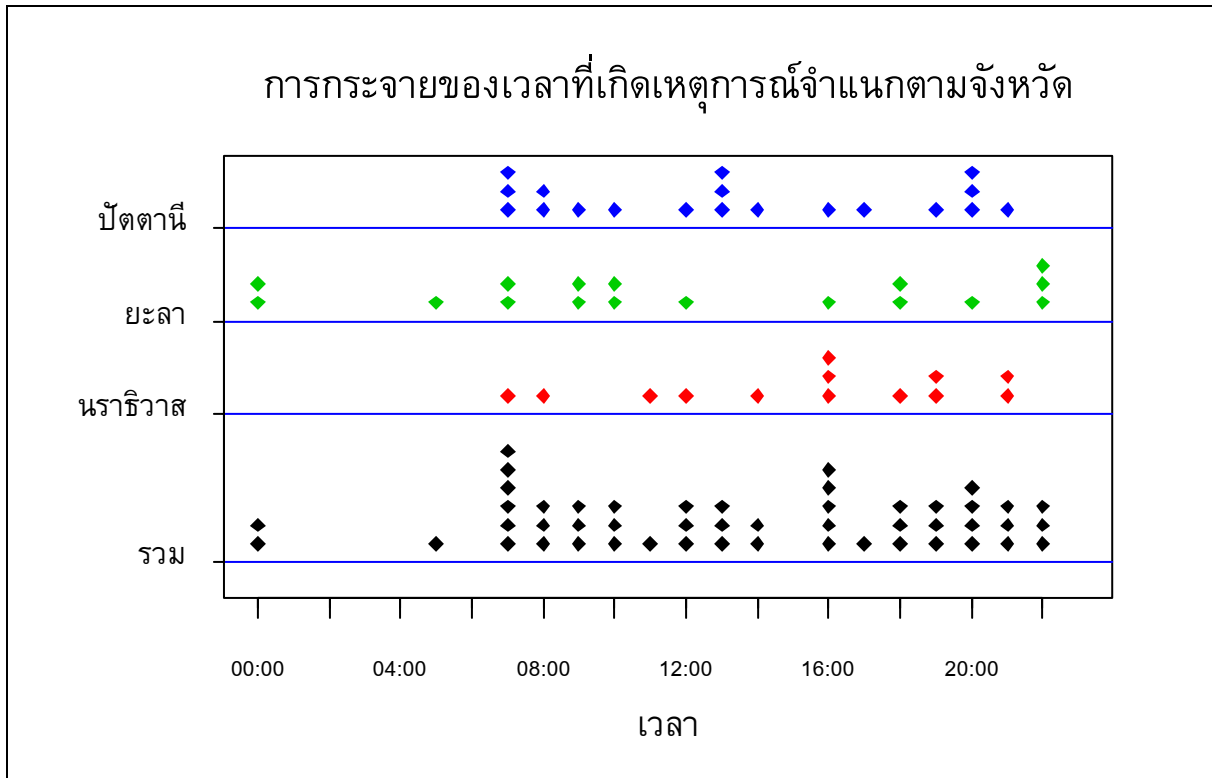
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	30
2.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	8
3.	สถานที่อื่นๆ	4
4.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	3
5.	นา ไร่ สวน	2
6.	หอพัก ที่อยู่อาศัยของหน่วยงาน ค่ายทหาร	1
7.	สนามกีฬาสาธารณะ	1

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

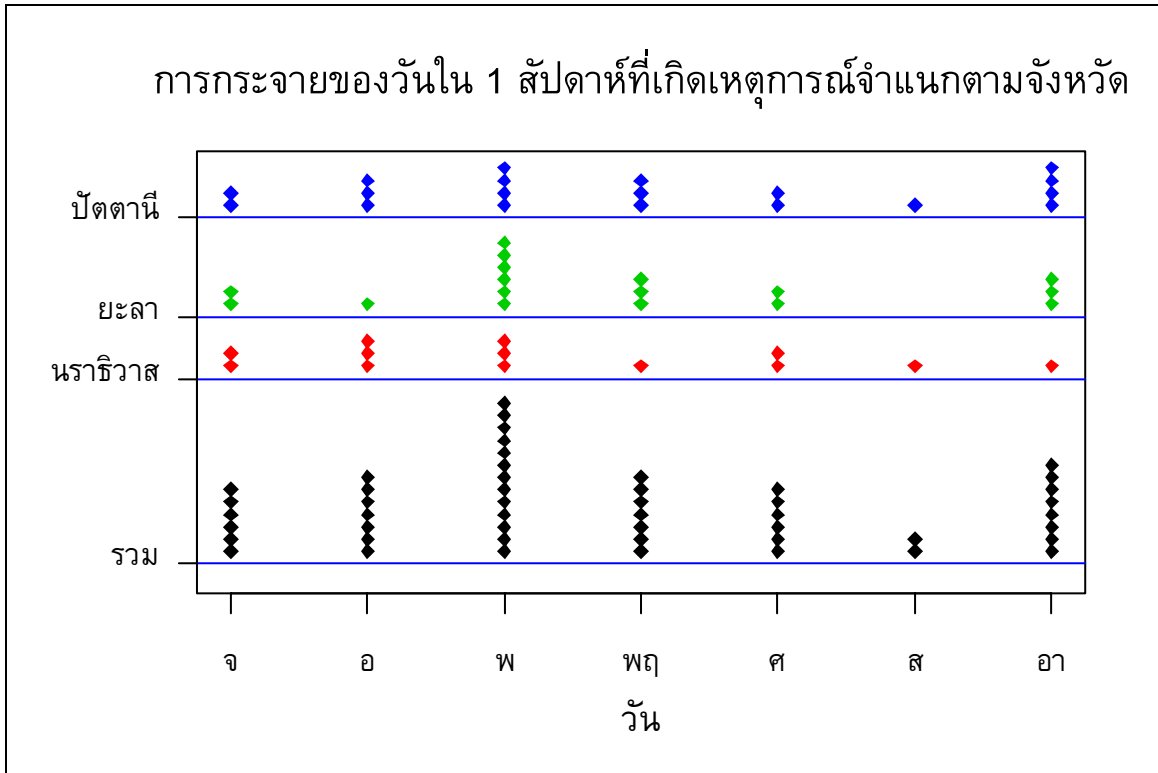

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

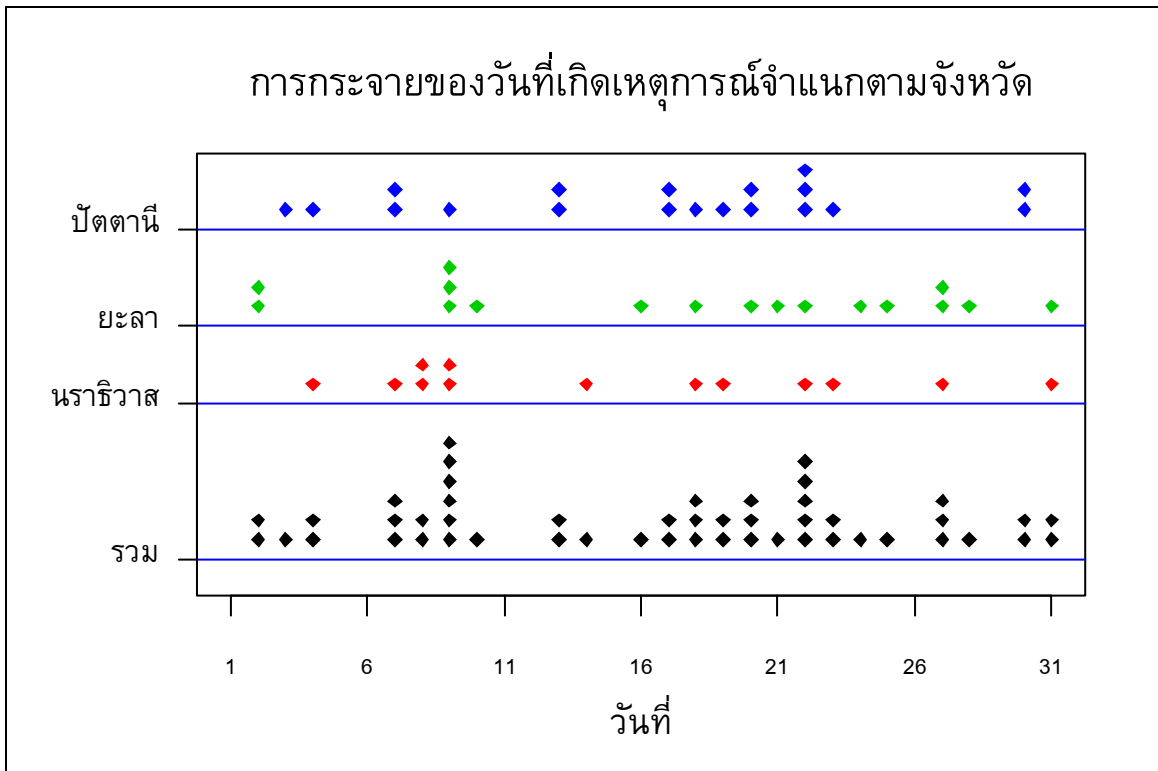
เวลา

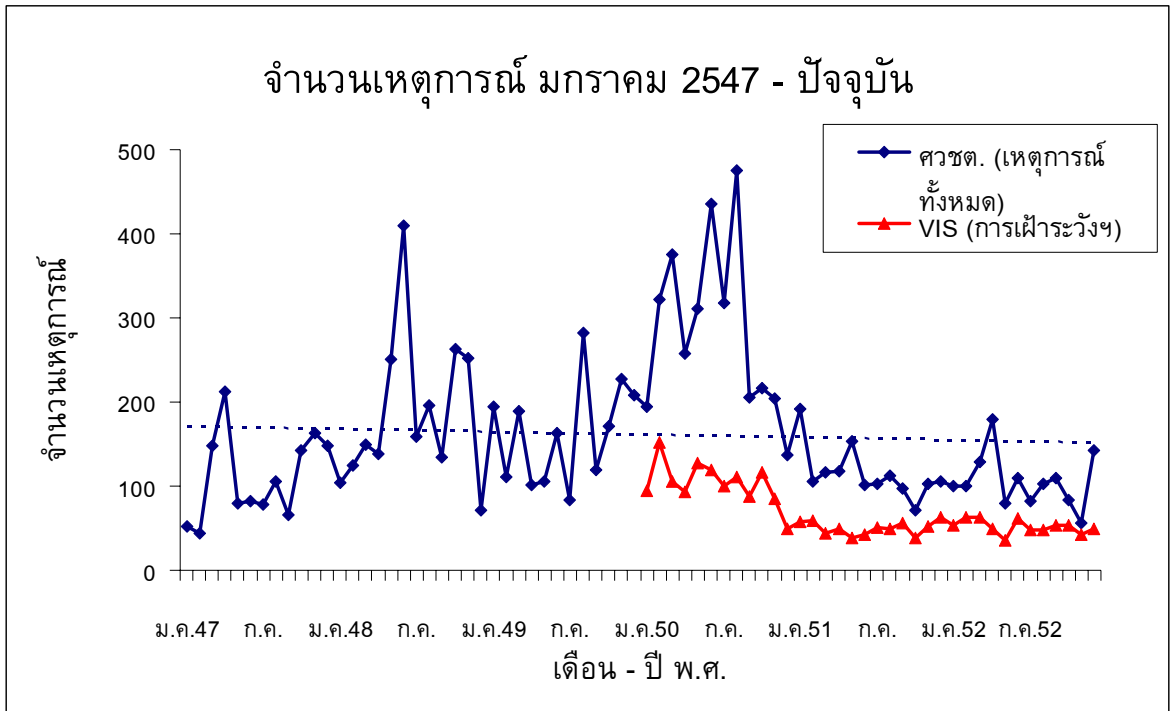
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

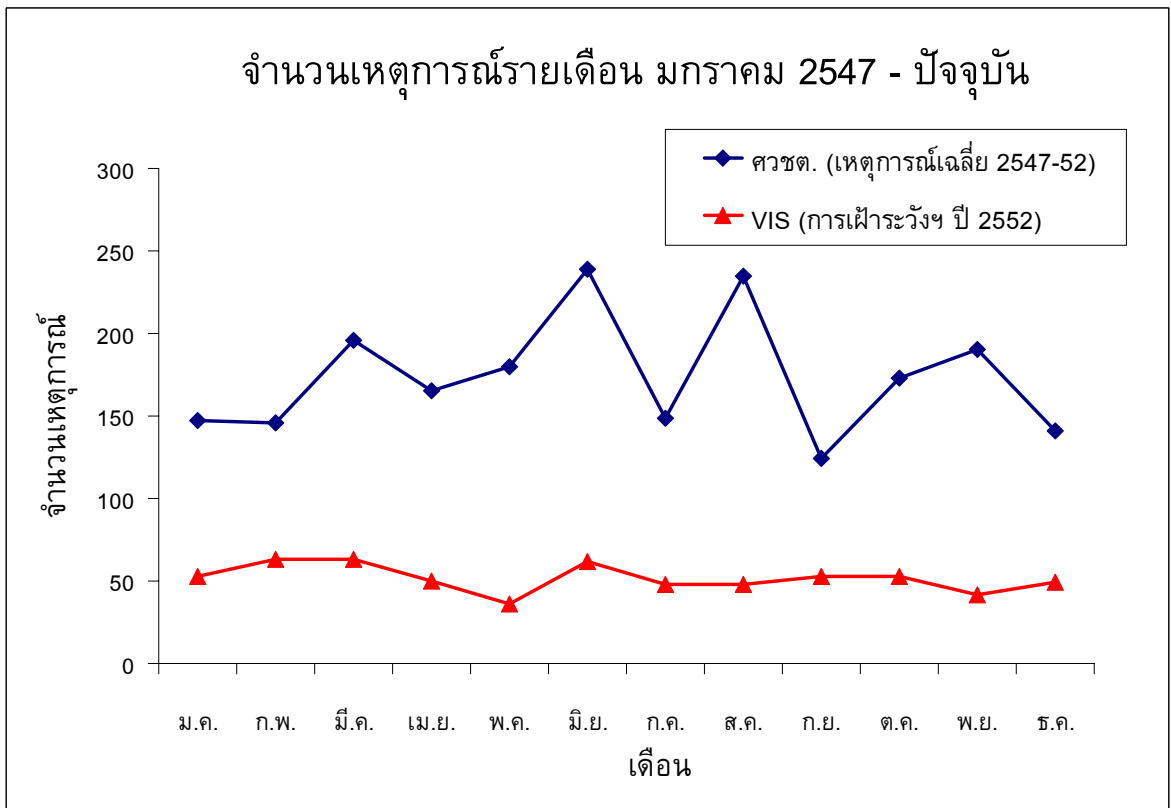
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

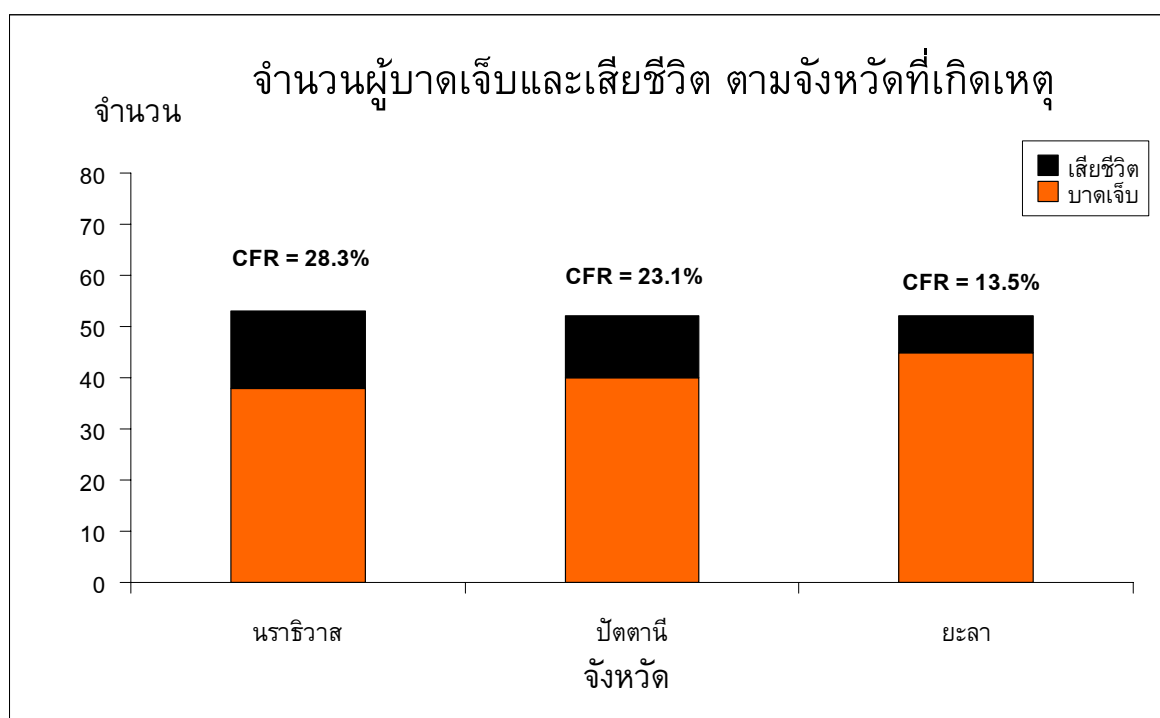
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

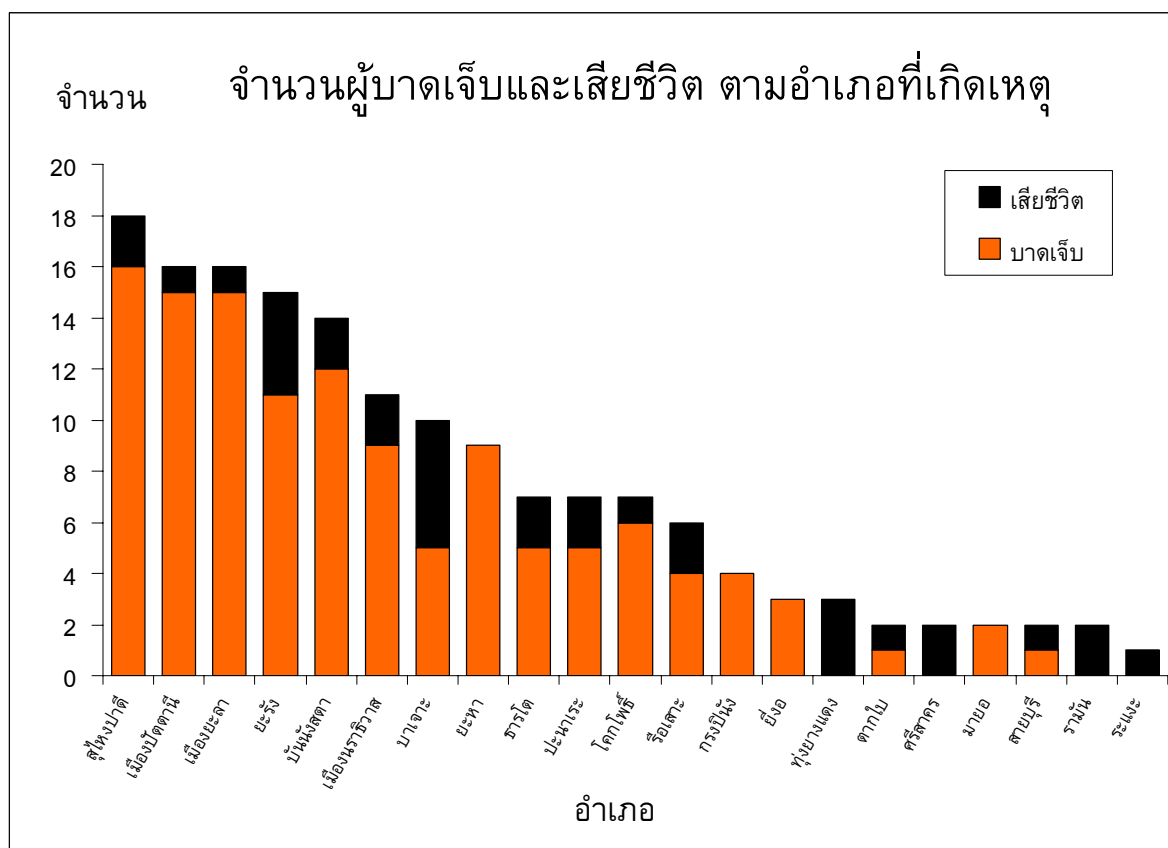
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	-	-	-	-	-
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	52	8.3	12	1.9	23.1
ยะลา	52	11.3	7	1.5	13.5
นราธิวาส	53	7.6	15	2.1	28.3
รวม	157	4.7	34	1	21.7

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	ธาร์โต	7	34.8	ทุ่งยางแดง	3	15.8	ทุ่งยางแดง	100
2	สุไหงปาดิ	18	32.3	บาเจาะ	5	10.7	ศรีสาคร	100
3	บันนังสตา	14	27.6	ธาร์โต	2	9.9	รามัน	100
4	บาเจาะ	10	21.3	ศรีสาคร	2	6.9	ระแงะ	100
5	กรงปินัง	4	19.2	ยะรัง	4	4.8	บาเจาะ	50
6	ยะหา	9	18.4	ปะนาเระ	2	4.7	สายบุรี	50
7	ยะรัง	15	18.1	บันนังสตา	2	3.9	ตากใบ	50
8	ปะนาเระ	7	16.6	สุไหงปาดิ	2	3.6	รือเสาะ	33.3
9	ทุ่งยางแดง	3	15.8	รือเสาะ	2	3.2	ธาร์โต	28.6
10	เมือง ปัตตานี	16	13.5	รามัน	2	2.5	ปะนาเระ	28.6

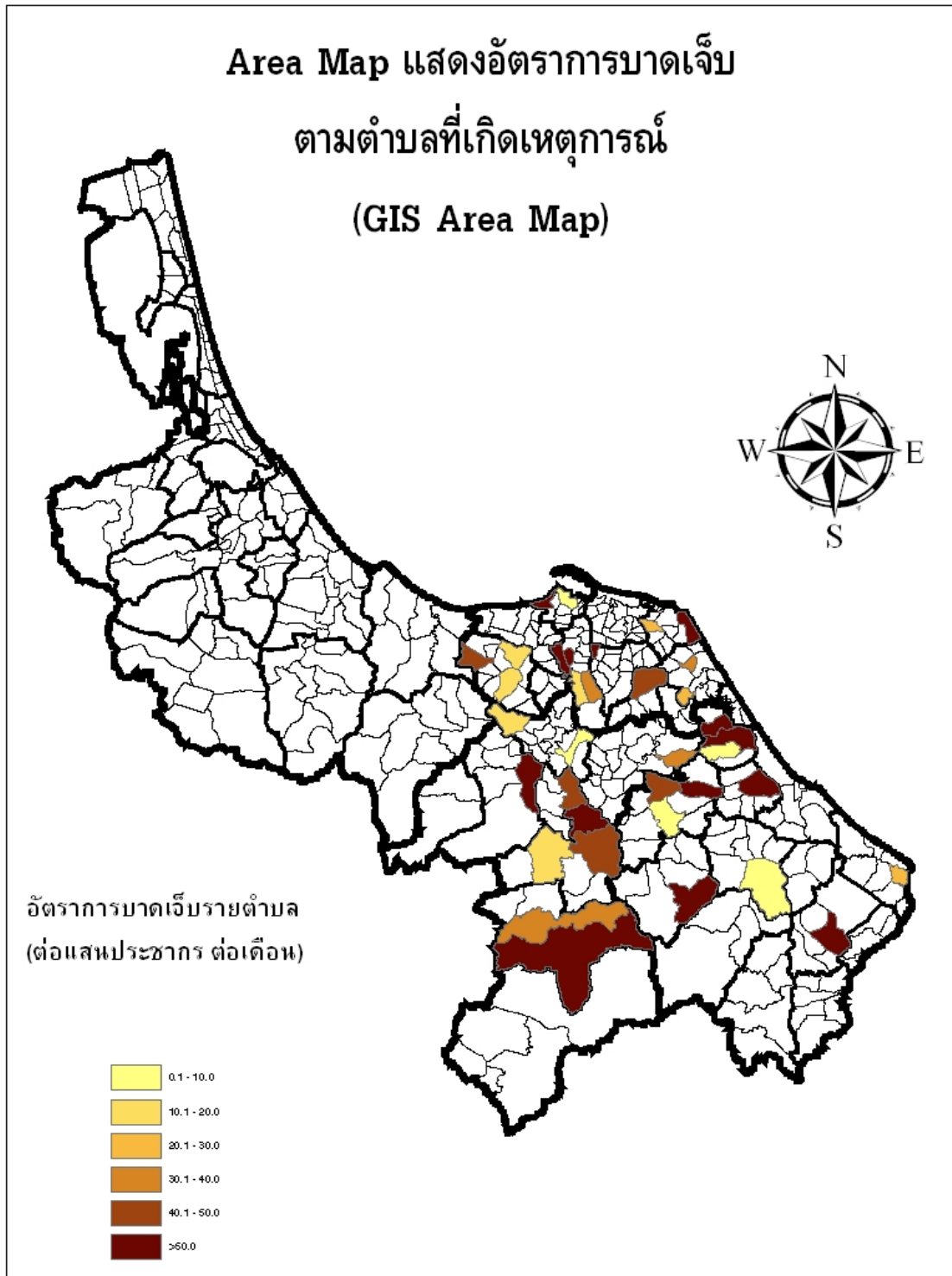
แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	ละแอ	9	252.5	ศรีบรรพต	2	59.4	ศรีบรรพต	100
2.	คลองใหม่	8	159	บาระเหนือ	3	56.3	พิเทน	100
3.	บ้านน้ำป่อ	5	100	พิเทน	3	42.5	จะกวีะ	100
4.	บาระเหนือ	5	93.8	บ้านน้ำป่อ	2	40	บือระ	100
5.	ปะลฐู	18	92.8	จะกวีะ	2	36.3	กอลำ	100
6.	รุสะมิแล	13	84.3	บือระ	1	36.1	บ้านแหร	100
7.	บ้านแม่หวาด	5	71.4	กอลำ	2	34.7	นาประตู	100
8.	สาคอบน	2	68.9	กาเยาะมาตี	2	33	รือเสาะ	100
9.	กาเยาะมาตี	4	66	บ้านแหร	2	32.3	บองอ	100
10.	ลูโบะบือซา	3	64.2	สาวอ	1	24.7	บานา	100

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 39 ราย เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตาย 5.1%)						
1.	ยะลา	35	ยะลา	2	ยะลา	5.7
2.	สงขลานครินทร์	4				
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 58 ราย เสียชีวิต 4 ราย อัตราป่วยตาย 6.9%)						
1.	นราธิวาส	27	นราธิวาส	2	สุโงโกลก	12.5
2.	ปัตตานี	23	ปัตตานี, สุโงโกลก	1	นราธิวาส	7.4
3.	สุโงโกลก	8			ปัตตานี	4.3
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 96 ราย เสียชีวิต 6 ราย อัตราป่วยตาย 6.3%)						
1.	ค่ายอิงคยุทธฯ	20	บาเจาะ,ปะนาเระ	2	ศรีสาคร	100
2.	สุโงปาดิ	17			ตากใบ	50
3.	ยะรัง	10	ตากใบ,ศรีสาคร	1	ปะนาเระ	40
4.	ยะหา	9			บาเจาะ	28.6
5.	บาเจาะ	7				

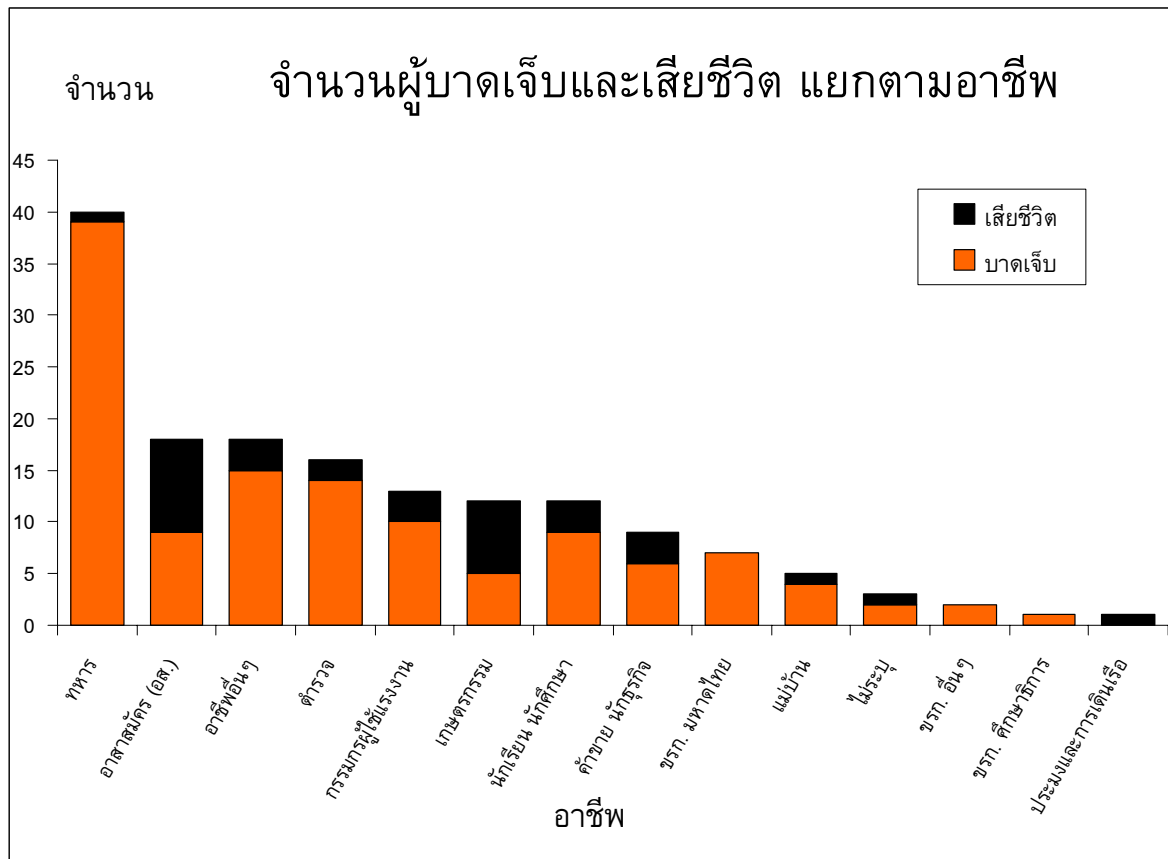

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มาตรฐาน (Median) = 32 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 24-42 ปี						
0-14 ปี	8	(5.1)	1.5	2	(5.9)	0.4
15-29 ปี	72	(45.9)	15.7	18	(52.9)	3.9
30-44 ปี	41	(26.1)	10.6	11	(32.4)	2.9
45-59 ปี	35	(22.3)	16	3	(8.8)	1.4
>= 60 ปี	1	(0.6)	0.6	-	-	-
เพศ						
ชาย	134	(85.4)	15.3	29	(85.3)	3.3
หญิง	23	(14.6)	2.6	5	(14.7)	0.6
ศาสนา						
พุทธ	93	(59.2)	25	10	(30.3)	2.7
อิสลาม	62	(39.5)	4.3	23	(69.7)	1.6
คริสต์	1	(0.6)	-	1	(2.9)	0.3
ไม่ระบุ	1	(0.6)	-	-	-	-

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	65	41.4	9	26.5	13.8
2.	กิจกรรมอื่น ๆ	50	31.8	11	32.4	22
3.	พักผ่อน นอนหลับ กิจวัตรประจำวัน กินอาหาร	20	12.7	2	5.9	10
4.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	8	5.1	5	14.7	62.5
5.	งานอดิเรก บันทึกลง กิจกรรมอาสาสมัคร	5	3.2	3	8.8	60
6.	เล่นกีฬา	1	0.6	1	2.9	100
7.	ไม่ระบุ	8	5.1	3	8.8	37.5

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย
		จำนวน	%	จำนวน	%	อัตรา (%)
1.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	102	65	10	29.4	9.8
2.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	48	30.6	23	67.6	47.9
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	6	3.8	-	-	-
4.	การทำร้ายตนเองด้วยวัตถุระเบิด (X75)	1	0.6	1	2.9	100

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย
		จำนวน	%	จำนวน	%	อัตรา (%)
1.	บาดเจ็บที่บริเวณขาส้นล่าง (S80)	10	9.8	-	-	-
2.	บาดเจ็บบริเวณขาส้นล่าง (S81)	9	8.8	-	-	-
3.	บาดแผลที่บริเวณทรวงอก (S20)	8	7.8	2	12.5	25
4.	บาดเจ็บศีรษะบริเวณอื่นๆ (S09)	7	6.9	-	-	-
5.	หูดจากแรงระเบิด (T70)	6	5.9	-	-	-
6.	บาดเจ็บที่บริเวณศีรษะ (S00)	6	5.9	-	-	-

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 157 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 22 ราย มาโรงพยาบาลเอง 10 ราย หน่วย EMS นำส่ง 19 ราย หน่วยกู้ชีพอื่นๆ นำส่ง 7 ราย ทหารนำส่ง 25 ราย ตำรวจนำส่ง 16 ราย ญาติหรือชาวบ้านนำส่ง 21 ราย ไม่ระบุ 37 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 30 นาที (IQR = 20-67.5 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	5	9.6	-	-	47	90.4
การห้ามเลือด	4	6	-	-	63	94
C-Spine Collar	2	15.4	-	-	11	84.6
Splint / Slab	4	6.8	-	-	55	93.2
IV fluid	3	4.9	-	-	58	95.1

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 157 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 51 ราย (61 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 61 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นพยาบาล 20 ครั้ง อื่นๆ 41 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 50 นาที (IQR = 30-90 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	17	89.5	-	-	2	10.5
การห้ามเลือด	43	100	-	-	-	-
C-Spine Collar	-	-	-	-	-	-
Splint / Slab	19	86.4	1	4.5	2	9.1
IV fluid	29	90.6	-	-	3	9.4

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	2 (1-6)	489
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	2,157 (450.50-6,635.50)	756,080

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 112 ราย (71.3%)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 135 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 8 ราย ดีขึ้น 78 ราย ไม่ดีขึ้น 2 ราย ตาย 12 ราย ไม่มีข้อมูล 35 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 117 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน ธันวาคม 2552

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	96	NA	X	สตูล	94	NA	/	ปัตตานี	96	93	X	ยะลา	94	90	/	นราธิวาส	99	94	/
สงขลา	95	NA	X	ควนโดน	75	NA	/	โคกโพธิ์	100	67	/	เบตง	97	NA	/	สุโหงโกลก	97	90	X
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	100	NA	/	หนองจิก	NA	NA	/	บันนังสตา	97	95	/	ตากใบ	100	100	/
นาทวี	100	NA	/	ท่าแพ	NA	NA	/	ปานาเระ	100	100	/	ธารโต	100	94	/	บาเจาะ	98	100	X
เทพา	100	NA	/	ละงู	NA	NA	/	มายอ	100	100	/	รามัน	58	67	/	ระแงะ	100	100	X
สะบ้าย้อย	96	NA	/	ทุ่งหว้า	75	NA	/	ทุ่งยางแดง	100	100	/	ยะหา	92	96	/	รือเสาะ	99	78	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	/					ไม้แก่น	100	NA	/	กาบัง	NA	NA	/	ศรีสาคร	100	100	/
สงขลานครินทร์	99	100	/					ยะหริ่ง	100	33	X					แว้ง	100	NA	/
								ยะรัง	100	97	/					สุคีริน	100	NA	/
								แม่ลาน	NA	NA	/					สุโหงปาดี	96	100	/
								สายบุรี	100	67	/					จะนะ	100	83	X
								กะพ้อ	100	NA	/					เจาะไอร้อง	NA	NA	/
								ค่ายอิงคยุทธ	99	83	/					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
																ยี่งอ	100	83	/
รวม (%)	95.7	100	75	รวม	92	NA	100	รวม	98.1	88.7	84.6	รวม	94.3	91	100	รวม	98.8	94.1	64.3

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ
 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.
 ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 มกราคม 2553 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)
 สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 48 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 95.6 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 91.6 ความทันเวลาร้อยละ 81.3 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 90)